

Temeljni zakon o kmetijskih zadrugah

(Nadaljevanje)

44. člen

Zato, da se posamezne panoge združnega delovanja lažje razvijajo in da jih zadrugniki sami vodijo, ustanovi lahko upravni odbor potrebno število komisij. Delo vsake komisije vodi eden od članov upravnega odbora.

Kmetijske zadruge lahko ustanovijo svete, zato da dajejo zadrugi mnenja in predloge, ki se tičejo izboljšanja dela v zadrugi.

45. člen

Posamezne delavnice in ustanove, ki jih ima zadruga, vodijo posamezni zadrugniki sami.

Strokovne in pisarniške zadeve opravljajo praviloma zadrugniki, ki jih za to določi upravni odbor. Izjemoma imajo lahko zadruge za opravljanje teh zadev posebne uslužbence.

Voditelje posameznih delavnic, ustanov in opravil imenuje upravni odbor zadruge. Za svoje delo so odgovorni upravnemu odboru.

Natančnejše določbe o ustanovitvi in delu zadrugnih delavnic in ustanov in o uslužbenih zadrug izda vlada FLRJ.

4. Prenehanje, združitev in razdelitev zadruge

46. člen

Kmetijska zadruga preneha, kadar to sklene zbor.

Izvršni odbor oblastnega ljudskega odbora, na katerega območju je sedež zadruge, lahko izda odločbo o prenehanju zadruge, če je njeno delo v nasprotju z njenimi nalogami ali če je namenjeno prikrivanju kapitalističnega in spekulantskega delovanja. Zoper to odločbo se lahko vložijo v tridesetih dneh pritožba na ministra za kmetijstvo ljudske republike.

47. člen

Če preneha kmetijska zadruga po določbah prejšnjega člena, se opravi njena likvidacija.

Natančnejše določbe o likvidaciji izda minister za kmetijstvo FLRJ.

48. člen

Dvoje ali več zadrug lahko sklene, da se združijo v eno zadrugo.

O združitvi sklepajo zbori zadruge, ki naj se združijo. Sklep o združitvi se predloži pristojnemu državnemu organu, da ga potrdi.

Ko pristojni državni organ potrdi sklepe zborov o združitvi, skličejo upravni odbori zadruge, ki se združijo, skupni zbor zadrugnikov teh zadrug. Ta zbor sprejme pravila nove zadruge in izvoli njene organe.

Potrditev pravil nove zadruge in njena registracija se opravita po določbah tega zakona.

49. člen

Pravice in obveznosti združenih zadrug, med katere se štejejo tudi njihove planske in druge obveznosti do države, preidejo na novo zadrugo.

Zadruga lahko sklene na svojem zboru, da se razdeli na dvoje ali več zadrug.

Pravice in obveznosti zadruge, ki preneha zaradi razdelitve, med katere se štejejo tudi njene planske in druge obveznosti do države, preidejo na zadrugo, na katere se razdeli, in sicer po tistem razmerju, ki ga določi zbor zadruge. Sklep zbora o razdelitvi zadruge se predloži pristojnemu državnemu organu, da ga potrdi.

Ko pristojni državni organ potrdi sklep o razdelitvi zadruge, skličejo zadrugniki, ki ustanovljajo nove zadruge, zbor teh zadrug. Ti zbori sprejmejo pravila zadrug in izvoli njihove organe. Potrditev pravil novih zadrug in registracija teh zadrug se opravita po določbah tega zakona.

50. člen

O tem, da naj se zadruga pridruži drugi zadrugi, sklepa zbor zadruge, ki naj se pridruži, in zbor zadruge, kateri naj se pridruži. Sklepa obeh zborov o pridružitvi se predloži pristojnemu državnemu organu, da ju potrdi.

Pravice in obveznosti zadruge, ki preneha zaradi pridružitve, med katere se štejejo tudi njene planske in druge obveznosti do države, preidejo na zadrugo, kateri se pridruži.

Z istim pogoji lahko dovoli zbor določenemu številu zadrugnikov, da se ločijo od zadruge, zato da bi se pridružili drugi zadrugi.

III. Splošne kmetijske zadruge

1. Njihovo delovanje in območje

51. člen

V splošne kmetijske zadruge se združijo delovni kmetje zato, da enoma udeležijo in izboljšajo kmetijsko pridelovanje in druge vrste gospodarskega dela na svojih posestvih, da organizirajo skupno pridelovanje na zadrugnih ekonomicah, da skupaj zamenjajo svoje pridelke in se skupaj oskrbujejo z industrijskim blagom vse to pa z namenom, da povzdigne svoje gospodarsko in kulturno življenje in da izrinejo kapitalistične in spekulantske elemente na vasi.

Splošne kmetijske zadruge si prizadevajo, da strokovno, kulturno, prosvetno, idejno in politično vzgojijo zadrugnike in skrbijo za njihovo zdravstveno varstvo.

52. člen

Splošne kmetijske zadruge se lahko pečajo s temle delom: nakupujejo in prodajajo; urejajo in izboljšujejo kmetijsko pridelovanje pri svojih članih;

ustanavljajo in vodijo zadrugne ekonomije;

ustanavljajo in vodijo strojne, plemenilne in semenske postaje, drevesnice, koksnojakke, čebelnjake, kobilarne, živinorejska posestva in pod.; se pečajo s predelovanjem; organizirajo namakanje in izsuševanje v korist zadruge in zadrugnikov; gojijo gozdarstvo in lov; gojijo ribarstvo; gojijo industrijsko obrtno delavnost za potrebe zadrugnikov (mlini, apnenice, oprekarne, manjše žage in pod.); gojijo varčevanje in skrbijo za kreditne.

53. člen

Splošna kmetijska zadruga se ustanovi in deluje na območju ene vasi.

Če razmere zahtevajo, se takšna zadruga lahko ustanovi tudi za območje več vasi ali za vse območje krajevnega ljudskega odbora. Izjemoma se lahko v velikih vaseh ustanovi več splošnih kmetijskih zadrug.

54. člen

Člani splošnih kmetijskih zadrug v celoti obdržijo svoje lastno gospodarstvo. V skladu z določbami tega zakona pa lahko prostovoljno vložijo v zadrugne ekonomije vso svojo zemljo in druge delovne pripomočke ali pa samo njihov del.

55. člen

Za zadrugne ekonomije splošnih kmetijskih zadrug se primerno uporabljajo določbe o kmetijskih obdelovalnih zadrugah prve oblike (tipa).

Zadrugne ekonomije se vodijo kot posebna gospodarstva v okviru splošnih kmetijskih zadrug.

Zadrugne ekonomije imajo svoja posebna pravila.

2. Premoženska razmerja med splošno kmetijsko zadrugo in njenimi člani

56. člen

Člani splošne kmetijske zadruge imajo pravico ob določenih pogojih uporabljati zase naprave, delovne pripomočke in storitve zadruge.

Zadrugniki dajejo zadrugi za to uporabo določeno plačilo v naravi ali v denarju.

57. člen

Zato, da izpolnijo gospodarske naloge, ki jih določijo plan, sklepajo člani splošne kmetijske zadruge z njo letne pogodbe v skladu z zadrugnimi pravili in sklepi zbora.

Zadruga si lahko v okviru pravil, zgoraj pravico, uporabljati delovne pripomočke svojih članov, kadar jih sami ne rabijo, in jim to uporabo plača tako, kakor je določeno v pravilih ali s sklepom zadrugnega zbora.

58. člen

Zadrugniki ne smejo ne odsvojiti ne postaviti kmetijskih strojev, priprav, orodja, živine, semen in drugih delovnih pripomočkov, ki jih vzamejo na upr. splošne kmetijske zadruge. Na te predmete ni mogoče seči z izvršbo za obveznosti zadrugnikov do drugih oseb, dokler zadrugniki popolnoma ne plačajo dolžnega zneska zadrugi.

3. Razdelitev dohodkov in skladi

59. člen

Skupne letne dohodke splošne kmetijske zadruge razdeli zadrugi zbor tako, kakor določajo v okviru splošnih predpisov vlade FLRJ zadrugna pravila.

60. člen

Zato, da se poveča zadrugna lastnina in s tem razvije in razširi zadrugno pridelovanje, imajo splošne kmetijske zadruge svoj temeljni sklad.

Temeljni sklad je nedotakljiv.

Temeljni sklad sestavljajo zemlja in delovni pripomočki (naprave, zgradbe, stroji, priprave, orodje živina), ki so last zadruge, in denarna sredstva, ki so namenjena kapitalni graditvi. Ta sklad se povečuje s prispevkom. Višino prispevka določijo zbor vsako leto posebej v okviru plana okrajne zadrugne zveze.

S pravili ali s sklepom zadrugnega zbora se ustanovijo obratni sklad, rezervni sklad in še drugi skladi.

Sredstva posameznih skladov splošne kmetijske zadruge se smejo uporabljati samo za namene, za katere so ti skladi določeni.

IV. Kmečke obdelovalne zadruge

1. Kmečke obdelovalne zadruge in njihove oblike (tipi)

61. člen

Kmečke obdelovalne zadruge ustanovljajo delovni kmetje, tako da združijo svojo zemljo in delovne pripomočke za skupno kmetijsko pridelovanje; ta namen izpolnjujejo s skupnim delom, pri tem pa se ravna po načelu, da se pri skupnem pridelovanju vsak plačan po svojem osebnem delu.

62. člen

Če se vzame za podlago vložitev zemlje v zadrugo, se lahko ustanovijo kmečke obdelovalne zadruge:

a) kot kmečke obdelovalne zadruge, v katere vložijo zadrugniki kot delež svojo zemljo in jo obdržijo v svoji lasti od zadruge pa dobivajo zanjo zakupnino (prva oblika);

b) kot kmečke obdelovalne zadruge, v katere vložijo zadrugniki kot delež svojo zemljo in jo obdržijo v svoji lasti od zadruge pa dobivajo zanjo obresti glede na ceno ki je bila zanjo ugotovljena (druga oblika);

c) kot kmečke obdelovalne zadruge, v katere vložijo zadrugniki kot delež svojo zemljo in jo obdržijo v svoji lasti, oddeleci pa se popolnoma zakupnino in obrestim (tretja oblika) ali pa d) kot kmečke obdelovalne zadruge.

v katere vložijo zadrugniki svojo zemljo in jo izročijo v skupno zadrugno last (četrti oblika).

63. člen

Denlovni kmetje lahko ustavijo takšno obliko obdelovalne zadruge, kot si jo sami izberejo.

Člani zadruge nižje oblike lahko sklenejo na zadrugnem zboru, da spremeni svojo zadrugo v zadrugo višje oblike.

2. Ohišje

64. člen

Vsaka kmečka družina, ki postane član kmečke obdelovalne zadruge, ima pravico, ob pristopu k zadrugi obdržati ohišje za svoje lastno gospodarstvo.

K ohišju spada:

1. kmetijsko zemljišče, njegova površina ne sme biti večja od enega hektarja; pri zadrugah v gorskih krajih, ki se pečajo največ z živinorejo, pa obsega ohišje lahko tudi še do enega hektarja pašnikov;

2. stanovanjska hiša;

3. gospodarska poslopja, ki so potrebna za osebno gospodarstvo zadrugnikov;

4. dvorišče in zemlja, na katerih stojijo stanovanjska hiša in gospodarska poslopja.

Velikost ohišja se določi v teh mejah z zadrugnimi pravili, obenem pa se določi tudi površina vinogradov in sadovnjakov, ki se lahko obdržijo pri ohišju glede na vrsto kmetovanja.

Zadrugniki lahko obdržijo na ohišju kravo z mladitci, posebno številne družine pa z dovoljenjem zadrugnega zbora tudi dve kravi; plemensko svinjjo z mladitci, in toliko prašičev za pitanje, kolikor jih rabi družina za svojo prehrano; do pet ovac ali koz; do deset panjev; neomejeno število perutnine in kuncev; potrebno krmo za živino, ki ostane na ohišju, in ročno kmetijsko orodje, kolikor ga rabi družina za svoje lastno gospodarstvo.

Pri zadrugah v gorskih krajih, ki se pečajo največ z živinorejo, obdržijo lahko zadrugniki na ohišju več glav živine, tako kakor je določeno v zadrugnih pravilih.

65. člen

Zadruga pomaga svojim članom pri delu za izboljšanje njihovih lastnih gospodarstev s tem, da jim daje v uporabo pripomočke za obdelovanje zemlje za plačilo, ki ga določi zadrugi zbor.

3. Gospodarska podlaga in premoženska razmerja

66. člen

Člani kmečke obdelovalne zadruge morajo vložiti v zadrugo vse svojo zemljo razen ohišja.

Tudi nečlani, ki niso kmetje, lahko vložijo zemljo v kmečko obdelovalno zadrugo ob istih pogojih kot zadrugniki.

67. člen

Člani kmečke obdelovalne zadruge morajo ob pristopu vložiti v zadrugo vsa gospodarska poslopja, ves les v svojih gozdovih, ves inventar, vso delovno in plemensko živino, vso krmo in seme, ni jim pa treba vložiti tega, kar lahko obdržijo na ohišju za svoje lastno gospodarstvo.

Z vložitvijo v zadrugo postane to premoženje zadrugna last.

Zadruga izplača svojim članom vrednost tega premoženja po ceni, ki se posebej določi, v desetih letih, vrednost velikih zgradb z napravami in vrednost velikih strojev pa v petnajstih letih.

Zbor določi največji znesek, ki se sme izplačati zadrugnikom za vrednost vložene inventarja, zgradb in živine. V takšnih primerih lahko zbor podaljša rok izplačila tudi na več kot deset oziroma petnajst let.

68. člen

Skupni znesek zakupnin in obresti, ki se plačujejo za zemljo, ki je vložena v kmečko obdelovalno zadrugo, določi zbor za vsako poslovno leto posebej; pri tem izračuna in pristuje obenem še zakupnino oziroma obresti za zadrugno zemljo, ki jo je dala država zadrugi v uporabo. Tako dobljen skupni znesek ne sme biti večji kot 30% od skupnih dohodkov zadruge, od katerih se prej še odtegnejo prispevki za zadrugne sklade.

Zakupnina oziroma obresti za zadrugno in državno zemljo pridejo v temeljni sklad zadruge.

Zbor lahko sklene, da se zakupnina oziroma obresti plačajo v takšnem odstotku, kot je bil določen s sklepom zbora, samo do skupnega zneska, s katerim je bila ta zemlja ocenjena, nad tem zneskom pa v manjšem odstotku. Zbor pa lahko tudi sklene, da se nad tem zneskom zakupnina oziroma obresti sploh ne plačajo.

Minister za kmetijstvo FLRJ določi v sporazumu z ministrom za finance FLRJ najvišje obresti, ki jih sme zadruga plačevati za vloženo zemljo.

69. člen

Član komisije obdelovalne zadruge ne sme odsvojiti zemlje, ki jo je vložil v zadrugo in si obdržati njeno lastnino, pa tudi obremeniti je ne sme ali kako drugače z njo razpolagati.

Vsako pravno opravilo, ki je v nasprotju z določbo prejšnjega odstavka, je nično.

Na zemljo, ki je vložena v zadrugo, ni mogoče seči z izvršbo.

Vprašanje bremen, ki so na zemljiščih ob njihovi vložitvi v zadrugo, uredi vlada FLRJ z uredbo.

70. člen

Če pristopi k kmečki obdelovalni zadrugi član družine, ki je solastnik zemlje ali ki bi ob smrti lastnika pridobil glede te zemlje zakonito dedno pravico, drugi člani družine pa še ne mo-

Da bomo lažje kontrolirali način razdeljevanja živil

Upravičenci do garantirane preskrbe v ptujskem okraju ne moremo nikdar zvedeti iz časopisja, kako vrednost imajo posamezni odrezki in živilskih nakaznicah in kdaj se izdaja kakšno blago, da bi mogli pri nabavljanju blaga kontrolirati nekatere površine in »skope« uslužbence po trgovinah, če pravilno ravnaajo z našimi živilskimi dokumenti. Doslej smo bili vedno prisiljeni vpraševati uslužbenca, kdaj in kakšno bo dobilo in na kateri odrezek. Nepriljetno je gledati nevoljo, če je komu treba preje iskati okoliščino OLO glede razdeljevanja.

Za mladince

NATEČAJ

za sprejem učencev v elektrogospodarsko šolo v Mariboru v šolskem letu 1949/50

Elektrogospodarska šola v Mariboru sprejme večje število učencev za novo šolsko leto. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja 3 leta. Pravico vpisa imajo telesno in duševno zdravi mladinci, ki so dovršili z odličnim uspehom najmanj 4 razrede osnovne šole in na dan 1. septembra t. l. ne bodo imeli več kot 14 let in starosti od 17 let. Prednost imajo oni kandidati, ki so dovršili 2 do 3 razrede gimnazije ali nje enake šole.

Sprejeti učenci bodo imeli popolno oskrbo v internatu in prejemali stipendijo za svoje osebne potrebe do 350 din odvisno od doseženih uspehov. Sprejem kandidatov bo po opravljenem srečnem izpitu.

Pri vpisu je treba predložiti naslednje:

1. Lastnorочно napisano prošnjo kolikovo z 10 din;
2. rojstni list;
3. domovnico;
4. zadnje šolsko spričevalo;
5. zdravniško spričevalo;
6. življenjepis;
7. pisno obvezo da bo po končanem šolanju ostal v službi 5 let v enem izmed podjetij elektrogospodarstva;
8. potrebno izjavo staršev ali varuha, s katero odobrava vpis v šolo in se obvezuje povrniti vse stroške, ki bi nastali v času šolanja učenca, če bi ta neopravičeno zapustil šolo ali bi po lastni krivdi iz nje izključen.

Prijave je predložiti do 15. julija t. l. upravi šole v Mariboru. Ulica heroja Tomšiča 2-II. Uprava

NATEČAJ

za sprejem učencev v železniško industrijsko šolo v Mariboru

V železniško industrijsko šolo v Mariboru se sprejemajo novi učenci za sledeče obrti:

1. strojno ključavničarsko
2. strugarsko
3. mizarsko
4. kotlarsko
5. kovaško
6. kleparsko
7. barbarsko
8. ličilsko.

Po končanem šestmesečnem tečaju se razdelijo učenci na posamezne obrti in pri tem se bo upoštevala v prvi vrsti potreba in sposobnost ter po možnosti tudi želja učenca.

Pouk v šoli je teoretičen in praktičen in traja 3 (tri) leta. Po končani šoli poslagajo učenci končni izpit in dobijo spričevalo o končani šoli in kvalifikaciji za eno od navedenih obrti.

Stroške šolanja in vzdrževanja učencev (stanovanje, hrana, obleka in dr.) krije država na ta način, da sprejme gotovo število učencev v internat. V kolikor pa to ne bo mogoče vsled pomankanja prostora, dobe učenci stipendijo v višini stroškov internatskega vzdrževanja. Poleg tega prejemaajo še mesečno 150–300 din za osebno higieno in kulturne potrebe. Višina te podpore zavisi od prihodnosti, marljivosti in njegovega uspeha.

Kandidat mora izpolnjevati sledeče pogoje:

1. da je državljan FLRJ
2. da je telesno in duševno zdrav; je sposoben za službo pri železnici, kar se bo ugotovilo z zdravniškim pregledom ob sprejemu v šolo
3. da je dovršil najmanj osnovno šolo
4. da na dan 1. IX. 1949 ni starejši od 17 let in ne mlajši od 14 let
5. da se obveže, da bo po končani šoli ostal v železniški službi najmanj 5 let
6. da z uspehom opravi izpit iz slovenščine in matematike

Svojeručno pisano prošnjo, taksirano z 10 din, je treba predati upravi šole osebno ali poslati priporočeno po pošti.

Prošnjo je treba vložiti sledeče:

1. Uverjenje o državljanstvu FLRJ
2. rojstni list
3. zadnje šolsko spričevalo
4. življenjepis, v katerem se mora na kratko navesti sledeče datum in mesto rojstva, socialno in imovinsko stanje, mesto bivanja in poklic staršev, šolanje in ako ne prihaja naravnost iz šole kaj je delal po končani šoli do dneva ko pošilja prošnjo
5. pisno obvezo staršev ali varuha, potrjeno od organa ljudske oblasti, da bo po končani šoli ostal v železniški službi 6 let, bo kandidat prinesel s seboj, ko bo pozvan k polaganju sprejemnega izpita

Uprava šole bo pozvala kandidata k sprejemnemu izpitu. Pozivu bo priložena brezplačna karta za prihod in povratek. Če se kandidat določenega dne ne javi,

rejo pristopiti k kmečki obdelovalni zadrugi, lahko sodišče razdeli zemljo in druga proizvajalna sredstva med solastnike po njihovih solastniških delelih oziroma med lastnike in bodoče dediče po določbah dednega prava; pri tem pa se mora ozirati na razvoj zadruge in na potrebe drugih družinskih članov.

Prav tako je treba ravnati, če kakšna družina zstopi iz zadruge, nekateri njeni člani pa so pripravljeni ostati v zadrugi.

(Dalje prihodnje)

nja in potem dati pojasnila. Mnogi ljudje težko prenašajo kontrolo ali zavest o možnosti kontrole.

Ker prinašajo republiški časopisi objave o delitvi živil, smatramo, da bo treba tudi v ptujskem okraju razumeti, da razdeljevanje živil ni konspirativna stvar in upamo, da bo v bodoče omogočeno potom lokalnega časopisa dati ptujskemu ljudstvu vpogled tudi v to važno vprašanje in mu omogočiti kontrolo nad izvajanjem delitve živil.

k izpitu, se bo smatralo, da je od konkurza odstopil in se mu bodo vrnila dokumenti.

Prošnjo brez vseh potrebnih dokumentov se ne bodo jemale v obzir. V prošnji je treba navesti točen naslov in zadrugo železniško postajo. Prošnjo se sprejema do 20. VII. 1949.

Uprava železniške industrijske šole v Mariboru

Industrijska šola Mariborske tekstilne tovarne Maribor
NATEČAJ

za sprejem učencev in učenek v industrijsko šolo Mariborske tekstilne tovarne v Mariboru

V Industrijsko šolo Mariborske tekstilne tovarne v Mariboru se sprejema za šolsko leto 1949/50 novi učenci in učenke tekstilne stroke, in sicer: za predilski, tkalski in oplemenilski odtsek ter učenci kovinske stroke.

Gojenci dobijo v internatu popolno oskrbo (stanovalstvo, hrana, obleka, obutev in šolske potrebščine), kar vse krije uprava šole; gojenci, ki stanujejo izven internata, pa dobijo primerno stipendijo v denarju ali naravnih oblikah. Poleg tega dobijo gojenci še stalne denarne nagrade po njihovem uspehu v šoli, in izredne nagrade za posebno marljivost v praksi.

Pogoji za sprejem:

1. dovršena osnovna šola;
2. da je duševno in telesno zdrav ter primerno razvit;
3. da je v koledarskem letu 1949 dovršil 14 let in ni starejši od 17 let;
4. da ob vpisu opravi sprejemni izpit iz računstva in narodnega jezika.

Za sprejem je treba poslati: svojeručno napisano prošnjo, kolekovano z 10 din ter ji priložiti:

1. rojstni list;
2. zadnje šolsko spričevalo;
3. zdravniško spričevalo;
4. kratak življenjepis, potrjen od krajevne organizacije LMS;
5. izjavo staršev ali oskrbnika, da bo po končani šoli ostal v tekstilni stroki.

Pri sprejemu imajo prednost partizanske sirote, otroci brez staršev in socialno šibki.

Po končani šoli dobijo gojenci sp